

РЕШЕНИЕ

№ 221

София, 06.12.2013 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, състав на второ отделение на гражданска колегия, в открито съдебно заседание на четиринадесети октомври две хиляди и тринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА
ЧЛЕНОВЕ: СНЕЖАНКА НИКОЛОВА
ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА

при участието на секретар Теодора Иванова
изслуша докладваното от съдията БАЛЕВСКА
гр.дело № 3502 /2013 година,
и за да се произнесе, взе предвид:

Производството е по чл. 303 ал.1 т.1 ГПК.

С. Б. С. и М. –Л. Б. Х. ,чрез процесуалните представители адв. Е. Х. – САК и адв. Р. Т.-САК са поискали да се отмени по реда на чл. 303 и сл. ГПК влялото в сила Решение No 1064 от 09.07.2010 год. по гр.д. No 1596/2008 год. на ОС-Пловдив, потвърдено с Решение No 118 от 10.03.2011 година по гр.възз.д. No 1078/2010 година на АС-Пловдив, и потвърдено по реда и на основание чл. 293 ал.1 ГПК с Решение No 209 от 08.06.2012 година по гр.д. No 673/2011 год. на ВКС-I отд. на ГК .

С молбата за отмяна защитата на молителите поддържа , че след влизане в сила на посоченото решение, на дата 11.12.2012 година историкът –изследовател на монархическия институт г-жа М. Ц. Г. е намерила и съответно предала на защитата на молителите *ново писмено доказателство от съществено значение за делото*: Протокол от VI заседание на V Обикновено Народно събрание на Княжество България, проведено на 23.10.1887 год., с който се дава легално тълкуване на въпроса за характера на секретаря на Княза като държавен служител. Поддържа се теза , че даденото тълкуване за частния характер на службата следва да намери приложение и към тълкуване на спорния въпрос по делото- за качеството на службата Интендантство към Княза.

С постъпилите писмени възражения от ответниците по молбата за отмяна –Д. , представлявана от М. на Р., чрез процесуалните представители проф. д-р В. П. и адв. Л. Д.-САК, се оспорва като „ново писмено

доказателство „ по см. на закона , годно да обуслови исканата отмяна на влязлото в сила решение, представения от молителите Протокол на V Обикновено народно събрание. Поддържа се довод за неотносимост към правния спор.

По подадената молба за отмяна и на основание чл. 307 ал. 1 ГПК , състав на второ отделение на ВКС- гражданска колегия, намира :

С посоченото решение, съответно потвърдено от въззивната и касационна инстанция с решение по чл. 293 ГПК, са отхвърлени заявените при условията на пасивно субективно съединяване , предявените срещу Д., представлявана от М., искове за собственост на бивш ‘царски’ дворец „К.”.

Основен мотив на съдилищата за да се отхвърлят заявените искове за собственост, в т.ч. и изложените по чл. 290-293 ГПК мотиви от тълкувателен характер на касационния съд, е този, че „Интендантството на цивилната листа на Н.В.Царя не е частна структура, която няма характера на юридическо лице от типа на учрежденията в Княжеството и да е създадено да придобива имоти от името и за сметка на Царя, да стопанисва тези личните имоти на Княза .

В отменителното производство се поддържа тезата, че представения Протокол на дебатите и решение на V обикновено Народно събрание от 23.10.1887 год. на Княжество България дава официално разбиране за разликата между държавен чиновник и служител на Княза, в контекста на конкретната историческа епоха. При липсата на данни за начина на назначаване на държавните чиновници, приобщаването на новото писмено доказателства, би дало основание за възприемане на същата теза и относно ролята и статута на Интендантството на цивилната листа на Княза, различна от приетата по делата, чиято отмяна се иска.

След преценка на наведените доводи на защитата на молителите и тази на ответника по **молбата за отмяна**, настоящият състав на ВКС намира молбата за отмяна, подържана на основание чл. 303 ал.1 т.1 ГПК, за **неоснователна** .

Съгласно **чл. 303 ал.1 т.1 ГПК**, влязло в сила решение на съда, може да бъде отменено в хипотезите на открити, след влизане в сила на решението, чиято отмяна се иска на 1./ нови обстоятелства или 2./ нови писмени доказателства , когато същите са от значение за изхода на спора по делото, не са били известни при решаването му или с които страната-молител не е могла да се снабди своевременно.

За да е налице „**ново обстоятелство** „, като основание за отмяна по чл. 303 ал.1 т.1 ГПК, законът предполага съществуването на соченото обстоятелство като обективен факт преди постановяване на решението,

чиято отмяна се иска, при условие , че същото да не е било известно на страната към този момент, като незнанието се дължи на обективни причини. В тази насока са и приложимите разяснения на ТР 138/67 година на ОСГК на ВС.

Новото обстоятелство, следва да е от значение за изхода на делото, като не представлява ново основание за защита на претендираното право и като факт от обективната действителност да се удостоверява /доказва/ чрез веществен носител- писмен документ.

„Новото доказателство” следва да е писмен документ, които не е бил известен на молителя по време на разглеждане на делото в инстанциите, обективно страната да не е могла да се снади своевременно от органа или по начина с него, и този документ да обуславя, доколкото би бил приобщен към доказателствения материал, възможност за фактически и правни изводи, различни от тези на съда, с решението, чиято отмяна се иска.

Протоколът от VI заседание на V Обикновено Народно събрание на Княжество България, проведено на 23.10.1887 год., с който се дава легално тълкуване на въпроса за характера на секретаря на Княза като държавен служител макар и „нов” като писмено доказателство за доказателствения материал, събран по делото, няма пряко отношение нито към спора за собственост, разрешен по същество с решенията, чието отмяна се иска, нито по-конкретно с въпроса за основанията за придобиване на правото на собственост от името и за сметка на Н.В .Царя или на Д. в контекста на въпроса за характера на института на на Интендантството на гражданската листа на Княза/ Н.В.Царя. Поддържаната от защитата на молителите теза, че новото писмено доказателство е от съществено значение за правилното решение на спора за собствеността на Двореца „К.” тъй като *даденото официално тълкуване по представения Протокол* за частния характер на службата на секретаря на Княза, което следва да намери приложение / по аналогия/ и към тълкуване на спорния въпрос по делото- за ролята и статута на Интендантството на гражданската листа на Княза, трудно би могла да бъде възприета при съществуващата правна уредба на отменителното производство по действащия ГПК.

Като извънинстанционен способ за правораздавателен контрол за законосъобразност на влезли в сила съдебни решения, отменителното производство е ограничено от и до лимитативно изброените от законодателя основания за отмяна. Възможността на страна участвала по делото, а в редки хипотези и неучаствала като такава, но обвързана от силата на пресъдено нещо на съдебното решение, да посегне на

стабилитета на влязлото в сила решение разбираемо е ограничена изрично и в определени от самия законодател граници. Именно поради това, допустимото при постановяване на съдебния акт по същество разширително тълкуване на правни основания, вложеното съдържание и правни последици, установено по силата на задължителна или константна съдебна практика, е неоправдано от правна страна и не може да се прилага в производството по отмяна по чл. 303 и сл. ГПК, в името на гарантирания от законодателя правов ред за реализиране на съдебната защита на правата на гражданите.

Посоченото по-горе тълкуване съдържанието на отменителните основания по чл. 303 ал.1 т.1 ГПК – нови писмени доказателства и новооткрити обстоятелства, не дават основание представеният Протокол от VI заседание на V Обикновено Народно събрание на Княжество България, проведено на 23.10.1887 год. от да бъде отнесен към което и да е от посочените основания.

Дори и да би могло да се приеме, че се касае до нов писмен документ/ очевидно не се касае, а и не се поддържа теза за новооткрити обстоятелства/, то неговото съдържание обективира факти, които нямат пряко отношение към спора по делото и по конкретно от чие име и за чия сметка са придобити недвижимите имоти от Интендантството на гражданската листа на Княза/ Н.В.Царя.

В посочения Протокол се съдържат факти относно мястото на съставяне на документа, органа от който изхожда, съдържанието на проведените дебати на народните представители за правната същност и частния характер на службата на секретаря на Княза/Н.В.Царя, но не и пряко, касаещи характера и статута на службата на Интендантството на гражданската листа на Княза/ Н.В.Царя. В тази насока документът е абсолютно неотносим към фактическата страна на спора т.е. не може да се приеме, че има качеството на документ, който би бил от съществено значение за правния спор в смисъл, че ако би бил приобщен към доказателствения материал по делото, би обусловил друг фактически, а от това и правен извод, различен от този по решенията, чиято отмяна се иска. Именно поради това и защитата пледира да се приеме този документ но не от гл.т. на фактите, които обективира, а от гл.т. на даденото „официално” тълкуване за съдържанието на правен институт, което тълкуване на друг държавен орган /без да е автентично тълкуване на правна норма / не може да бъде възприето от решаващия съдебен състав - въззивен съд или в мотивите с тълкувателен характер на ВКС, ако не е израз на неговата/ на съдебния състав/ суверенна воля .

По изложените съображения, ВКС- състав на второ отделение на гражданската колегия

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на С. Б. С. и М. –Л. Б. Х. , подадена чрез процесуалните представители адв. Е. Х. –САК и адв. Р. Т.-САК за отмяна на влезлите в сила **Решение No 1064 от 09.07.2010 год. по гр.д. No 1596/2008 год. на ОС-Пловдив**, потвърдено с Решение No 118 от 10.03.2011 година по гр.възз.д. No 1078/2010 година на АС-Пловдив, и потвърдено по реда и на основание чл. 293 ал.1 ГПК с Решение No 209 от 08.06.2012 година по гр.д. No 673/2011 год. на ВКС-I отд. на ГК ,
на основание чл. 303 ал.1 т.1 ГПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ : 1..... 2.....